

Εύα Νικολαΐδου, «Εισαγωγή»

(για το έργο *Η Καινή Διαθήκη* του Μάξιμου Καλλιουπολίτη)

Πρόκειται για την πρώτη έντυπη, δίτομη μετάφραση της Καινής Διαθήκης στη δημόδη νεοελληνική γλώσσα. Η σύνταξη του έργου αυτού οφείλεται στις θρησκευτικές, παιδευτικές και εκδοτικές πρωτοβουλίες του κύκλου του πατριάρχη Κύριλλου Λούκαρη, όπως μας πληροφορεί ο Γ. Κεχαγιόγλου (2003, 318). Από τη Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια (ΜΟΧΑ) μαθαίνουμε ότι ο συγγραφέας άρχισε να ασχολείται με τη σύνταξη του έργου τον Μάρτιο του 1629 και το ολοκλήρωσε μέσα σε έναν χρόνο. Ωστόσο, το έργο τυπώθηκε για πρώτη φορά μετά τον θάνατο του Καλλιουπολίτη (1633) λόγω διαφόρων προβλημάτων που προέκυψαν. Η έκδοση που σώζεται είναι τυπωμένη στη Γενεύη το 1638. Το έργο αυτό βρέθηκε στο επίκεντρο των συγκρούσεων μεταξύ καλβινιστών και κύκλων της Αγγλικανικής Εκκλησίας. Ο Μελέτιος Συρίγος, που ήταν ιεροκήρυκας της Μεγάλης Εκκλησίας, αποκήρυξε το έργο, υποστηρίζοντας ότι είναι απαράδεκτη η μεταφορά του ιερού κειμένου στη «χυδαία» δημοτική γλώσσα, ενώ κατηγόρησε τον Μάξιμο ότι ήταν οπαδός του καλβινισμού. Τελικά, η κυκλοφορία του έργου απαγορεύτηκε με συνοδικές επιστολές.

Στον πρώτο τόμο περιέχονται οι μεταφράσεις των τεσσάρων *Ευαγγελίων* που είναι γραμμένα από τους Ευαγγελιστές. Υπάρχει, επίσης, και η μετάφραση των *Πράξεων των Αποστόλων*. Στον δεύτερο τόμο περιέχονται οι επιστολές του Παύλου και οι καθολικές επιστολές, όπως επίσης και η *Αποκάλυψη* του Ιωάννη. Το έργο είναι γραμμένο στη δημόδη νεοελληνική γλώσσα, καθώς υπήρχε η πρόθεση να γίνουν τα ιερά βιβλία της θρησκείας προσιτά στον λαό και κτήμα του. Η μετάφραση συνοδευόταν και από μία επιστολή η οποία είχε τη μορφή επαινετικού προλόγου και προτασσόταν στην αρχή του πρώτου τόμου, γραμμένη από τον πατριάρχη Κύριλλο Λούκαρη προς τους ορθόδοξους αναγνώστες του έργου.

Οι πληροφορίες που διαθέτουμε για τον συγγραφέα είναι οι εξής: Το οικογενειακό του όνομα ήταν Ρώδιος ή Καλλιέργης και γεννήθηκε στην Καλλίπολη της Θράκης. Φαίνεται ότι ήταν αρκετά μορφωμένος άνθρωπος και γνώστης της ιταλικής γλώσσας. Δυστυχώς, περαιτέρω πληροφορίες δεν μας έχουν διασωθεί.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Κεχαγιόγλου 2003

Γιώργος Κεχαγιόγλου (επιμ.), *Πεζογραφική ανθολογία. Αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος. Βιβλίο πρώτο: Από τα τέλη του Βυζαντίου ως τη Γαλλική Επανάσταση*, ΑΠΘ, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη), Θεσσαλονίκη 2003, σ. 318-319.